

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : 82084579/14.538
Konu : Belediye Mallarının Haczi

24/07/2015

..... CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

Belediyeler hakkında yapılan icra takiplerinde, borçlunun malları üzerine haciz konulurken Anayasa Mahkemesinin 17/06/2015 tarihli, 2014/194 E. 2015/55 K. sayılı ilamı ile 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanununun 121 inci maddesi ile değişen 5393 sayılı Belediye Kanununun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15 inci maddesinin kısmen ve 123 üncü maddesi ile Belediyeler Kanununa eklenen Geçici 8 inci maddesinin tamamen iptal edilmesi üzerine farklı uygulamalara neden olan birtakım tereddütler yaşandığı, ayrıca uygulamada haczi caiz olmayan malların haczedilmesi ve alacaktan fazla mal haczedilmesi suretiyle çeşitli mağduriyetlere yol açıldığı Bakanlığımıza ulaşan başvurulardan anlaşılmıştır.

İcra ve İflâs Kanununun, "*Haczi caiz olmayan mallar ve haklar*" başlıklı 82 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci bendi "*Devlet malları ile mahsus kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen mallar*" hükmünü, aynı maddenin son fıkrası "*İcra memuru, haczi talep edilen mal veya hakların haczinin caiz olup olmadığını değerlendirir ve talebin kabulüne veya reddine karar verir.*"

"*Taşınır ve taşınmaz malların haczi*" başlıklı 85 inci maddesinin birinci fıkrası "*Borçlunun kendi yedinde veya üçüncü şahısta olan taşınır mallarıyla taşınmazlarından ve alacak ve haklarından alacaklının ana, faiz ve masraflar da dahil olmak üzere bütün alacaklarına yetecek miktarı hacz olunur.*" ve aynı maddenin son fıkrası "*Haczi koyan memur borçlu ile alacaklının menfaatlerini mümkün olduğu kadar telif etmekle mükelleftir.*"

"*Haciz tutanağı tanzimi*" başlıklı 102 nci maddesinin ikinci fıkrası "*Haczi talep edilen mal taşınmaz ise icra dairesi 91 inci madde mucibince haczi ait olduğu daireye tebliğ eder ve mahallinde tutulacak tutanakta taşınmazın nevi ve mahiyeti ve hududu ve lüzumlu vasıfları derç olunur.*"

5393 sayılı Belediye Kanununun "*Belediyenin yetkileri ve imtiyazları*" başlıklı 15 inci maddesinin 9 uncu fıkrası "*Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez.*" hükümlerini içermektedir.

Ayrıca, 6552 sayılı Kanununun 121 inci maddesiyle 5393 sayılı Belediye Kanununun "*Belediyenin yetkileri ve imtiyazları*" başlıklı 15 inci maddesine eklenen son fıkrası Anayasa Mahkemesinin kısmen iptal kararından sonra;

"*İcra dairesince haciz kararı alınmadan önce belediyeden borca yeter miktarda haczedilebilecek mal gösterilmesi istenir. On gün içinde yeterli mal beyan edilmemesi durumunda yapılacak haciz işlemi, alacak miktarını aşacak şekilde yapılamaz.*" halini

* Bu evrakelektronik imza ile imzalanmış ve DYS üzerinden gönderilmiştir. Fiziki olarak ayrıca gönderilmeyecektir.

almıştır.

Öte yandan, 05.07.2012 tarihli 28344 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6352 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile İcra ve İflâs Kanununun 82 ncı maddesine eklenen fıkraya göre, icra memuruna haczi talep edilen mal veya hakların haczinin caiz olup olmadığını re'sen değerlendirme yükümlülüğü getirilmiştir.

Nitekim, ekli Yargıtay 12 nci Hukuk Dairesinin 2014/17362 E. 2014/21796 K. sayılı 18/09/2014 tarihli, 2014/8756 E. 2014/11347 K. sayılı 17.04.2014 tarihli, 2013/10605 E. 2013/19613 K. sayılı 28/05/2013 tarihli ilamları ile "... İcra ve İflâs Kanununun 82 ncı maddesine 6352 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile eklenen fıkraya göre, "icra memuru haczi talep edilen mal ve hakların haczinin caiz olup olmadığını değerlendirir ve talebin kabulüne veya reddine karar verir." düzenlemesi karşısında, icra memurunun haczi talep edilen malın bu madde uyarınca haczinin kabil olup olmadığını değerlendirerek, bu doğrultuda haciz talebini yerine getirip getirmeme konusunda takdir yetkisi vardır..." şeklinde icra memurunun haczedilmezliği belirleme yetkisinin bulunduğuna karar verilmiştir.

Ayrıca, Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi çerçevesinde koruma altına alınan mülkiyet hakkı açısından; icra takibinde alacaklı açısından takibe konu hakkın elde edilmesi, borçlu açısından ise hukuka aykırı haksız müdahalelerin önüne geçilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, haciz uygulanırken asıl alacak, faiz ve masrafları karşılayacak miktarda mal ya da hak haczedilmesine, alacağın fer'ileri ile birlikte toplamından fazla mal haczedilmemesi suretiyle ölçülü ve orantılı işlem tesis edilerek menfaat dengesinin sağlanmasına, böylece aşkın haciz işleminden kaynaklanan sorunların önlenmesine dikkat ve özen gösterilmesi gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesinin 2014/194 E. 2015/55 K. sayılı 17.06.2015 tarihli iptal kararından sonra 5393 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin son fıkrasında yer alan; "icra dairesince haciz kararı alınmadan önce belediyeden borca yeter miktarda haczedilebilecek mal gösterilmesi istenir..." hükmü gereğince, borçlu belediyeye, haciz kararı alınmadan önce alacak ve fer'ileri karşılayacak miktarda haczi kabil mallarını on gün içinde bildirmesi için tebligat çıkartılması, süresi içerisinde yeterli mal beyan edilmesi durumunda bildirilen malların aşkın hacze sebebiyet verilmeyecek şekilde haczedilmesi; on gün içinde yeterli mal bildirilmemesi durumunda belediyenin haczi kabil mallarından alacağı karşılayacak miktarının haczedilmesi, bu işlem yerine getirilirken işlem tesis edilen mal veya hakkın haczedilip haczedilemeyeceğine ve alaktan fazla mal haczedilmemesi hususlarına icra memurunca kendiliğinden dikkat edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla,

1) Belediyeler hakkında yapılan icra takiplerinde, haciz kararından önce ilgili belediyeye yazılacak müzekkere ile Belediye Kanununun 15/son maddesi gereğince 10 gün içinde borca yeter miktarda haczi kabil nitelikte mal gösterilmesinin istenmesi, beyana davet edilmeden herhangi bir haciz işleminin uygulanmaması,

2) Söz konusu yazıda;

a) Beyan edilecek malların taşınır ise değerinin açık olarak bildirilmesi, taşınmaz ise değerinin bildirilmesinin yanında varsa değere ilişkin ekspertiz raporunun da gönderilmesinin istenmesi,

b) Süresi içinde mal bildirilmemesi ya da eksik bildirilmesi halinde alacaklının talebi doğrultusunda haczi kabil diğer mallar hakkında da haciz işlemi uygulanabileceğinin ihtar edilmesi,

3) Bildirilen malların alacağı karşılaması halinde bu malların haczi ile yetinilmesi,

4) Yeterli mal bildirilmediğinin anlaşılması üzerine talep halinde borç ve fer'ilerini

* Bu evrakelektronik imza ile imzalanmış ve DYS üzerinden gönderilmiştir. Fiziki olarak ayrıca gönderilmeyecektir.

karşılacak miktarda ilave haciz yapılması,

5) Haciz işlemlerinde haczedilmezlik hususunun resen gözetilmesi,

6) Alacaktan fazla mal haczedilmesinin önüne geçilmesi için taşınmaz mallar hakkında gerektiğinde mahallinde fiili haciz ve kıymet takdiri yapılması,

7) Belediyenin, üçüncü şahıslarda olan hak, alacak ve hesaplarının haczine ilişkin yazılacak yazı ve ihbarnamelerde, Belediye Kanununun 15/9 ve 5779 sayılı Kanunun 7/1 maddelerine göre haczi caiz olmayan "belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri ile vergi hükmünde olan belediyelere verilen genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından ayrılacak paylar" dışındaki hak, alacak ve hesapları üzerinde haciz işleminin uygulanmasının istenmesi,

8) Haczedilmezliğin resen değerlendirilmesi ve alacaktan fazla mal haczedilmemesine yönelik işlemlerin tüm takipler için uygulanmasına özen gösterilmesi hususlarında,

Bilgi edinilmesi ile keyfiyetin yargı çevrenizdeki tüm icra dairelerine tebliğini, ayrıca bilgileri bakımından tüm icra mahkemelerine duyurulmasını rica ederim.

Basti BAĞCI

Hâkim

Bakan a.

Müsteşar V.

Ek : 3

Dağıtım :

Gereği :

Tüm Cumhuriyet başsavcılıkları

Bilgi :

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Teftiş Kurulu Başkanlığı

* Bu evrakelektronik imza ile imzalanmış ve DYS üzerinden gönderilmiştir. Fiziki olarak ayrıca gönderilmeyecektir.

Vekaletler Cad. No:6 Bakanlıklar 06659 ANKARA
Telefon No: (0 312) 414 62 27 Faks No: (0 312) 425 40 75
e-posta: pgn@adalet.gov.tr İnternet Adresi : www.adalet.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: A. AKPINAR
Şube Müdürü
Telefon No:(0 312) 414 62 27

T.C.
YARGITAY
12. Hukuk Dairesi

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I

ESAS NO : 2014/17362
KARAR NO : 2014/21796

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizden tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Gülşen Tombuloğlu tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

Alacaklı tarafından borçlu hakkında çeke dayalı olarak kambyo senetlerine mahsus haciz yoluyla icra takibine girildiği, alacaklının gösterdiği adreste haciz işlemi yapılmak istendiğinde icra müdürlüğünce adreste 3. kişinin olduğu ve iş yerinin kendisine ait olduğu yönündeki 3. kişinin beyanları haciz tutanağına geçirilmek suretiyle haciz işleminin gerçekleştirilmediği ve alacaklı vekilinin icra müdürlüğü işleminin iptali istemiyle icra mahkemesine başvurduğu anlaşılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 79/1. maddesi gereğince, icra dairesinin, haciz talebinden itibaren en geç 3 gün içinde haczi yapması gerekir. Yine Aynı Kanun'un 85/1. maddesi gereğince, icra müdürlüğünce, borçlunun kendi yedinde veya üçüncü şahısta bulunan menkul malları ile gayrimenkullerinden ve alacak ve haklarından alacaklının ana para, faiz ve masraflar da dahil olmak üzere bütün alacaklarına yetecek miktarı, haczedilecektir (HGK'nun 10/06/2009 tarih, 12-213/244 sayılı kararı).

Buna göre kural olarak icra müdürünün haciz talebini yerine getirme konusunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmadığının kabulü gerekir. Ancak kural bu olmakla birlikte, İİK'nun 82. maddesine 02/07/2012 tarih ve 6352 Sayılı Kanun'un 16. maddesi ile eklenen son fıkra da yer alan "İcra memuru, haczi talep edilen mal veya hakların haczinin caiz olup olmadığını değerlendirir ve talebin kabulüne veya reddine karar verir" düzenlemesi karşısında, icra memurunun haczi talep edilen malın bu madde uyarınca haczinin kabul olup olmadığını değerlendirerek, bu doğrultuda haciz talebini yerine getirip getirmeme konusunda takdir yetkisi vardır.

Görüldüğü gibi burada tanınan takdir yetkisi, İİK'nun 82. maddesi kapsamında malın haczi kabul olup olmadığı ile sınırlı olup, icra müdürünün bunun dışında, haczi istenen taşınırın 3. kişiye ait olduğu gerekçesiyle haciz talebini reddetme yetkisi yoktur. Böyle bir durumda yapılması gereken iş, 3. kişinin istihkak iddiasının tutanağına geçirilip İİK'nun 97 ve 99. maddeleri uyarınca istihkak prosedürünü işletmektir.

O halde mahkemece, alacaklının şikayetinin kabulü gerekirken yazılı gerekçe ile reddi yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ : Alacaklının temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366. ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca (BOZULMASINA), peşin alınan harcın istek halinde iadesine, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 18/09/2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
E. UZUNER	S. ATALAY	Z. TURANLI	A. TUNCAL	Ş. KELEŞ

ESAS NO : 2014/8756
KARAR NO : 2014/11347

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizden tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Meltem Duyan tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

Alacaklı tarafından borçlu hakkında çeke dayalı olarak kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla icra takibine girildiği, alacaklının gösterdiği adreste haciz işlemi yapılmak istendiğinde icra müdürlüğünce adreste 3. kişinin olduğu ve iş yerinin kendisine ait olduğu yönündeki 3. kişinin beyanları haciz tutanağına geçirilmek suretiyle haciz işleminin gerçekleştirilmediği ve alacaklı vekilinin icra müdürlüğü işleminin iptali istemiyle icra mahkemesine başvurduğu anlaşılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 79/1. maddesi gereğince, icra dairesinin, haciz talebinden itibaren en geç 3 gün içinde haczi yapması gerekir. Yine Aynı Kanun'un 85/1. maddesi gereğince, icra müdürlüğünce, borçlunun kendi yedinde veya üçüncü şahısta bulunan menkul malları ile gayrimenkullerinden ve alacak ve haklarından alacaklının ana para, faiz ve masraflar da dahil olmak üzere bütün alacaklarına yetecek miktarı, haczedilecektir (HGK'nun 10/06/2009 tarih, 12-213/244 sayılı kararı).

Buna göre kural olarak icra müdürünün haciz talebini yerine getirme konusunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmadığının kabulü gerekir. Ancak kural bu olmakla birlikte, İİK'nun 82. maddesine 02/07/2012 tarih ve 6352 Sayılı Kanun'un 16. maddesi ile eklenen son fıkra da yer alan "İcra memuru, haczi talep edilen mal veya hakların haczinin caiz olup olmadığını değerlendirir ve talebin kabulüne veya reddine karar verir" düzenlemesi karşısında, icra memurunun haczi talep edilen malın bu madde uyarınca haczinin kabil olup olmadığını değerlendirerek, bu doğrultuda haciz talebini yerine getirip getirmeme konusunda takdir yetkisi vardır.

Görüldüğü gibi burada tanınan takdir yetkisi, İİK'nun 82. maddesi kapsamında malın haczi kabil olup olmadığı ile sınırlı olup, icra müdürünün bunun dışında, haczi istenen taşınurun 3. kişiye ait olduğu gerekçesiyle haciz talebini reddetme yetkisi yoktur. Böyle bir durumda yapılması gereken iş, 3. kişinin istihkak iddiasının tutanağına geçirilip İİK'nun 97 ve 99. maddeleri uyarınca istihkak prosedürünü işletmektir.

O halde mahkemece alacaklının şikayetinin kabulü gerekirken yazılı gerekçe ile reddi yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ : Alacaklının temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366. ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca (**BOZULMASINA**), peşin alınan harcın istek halinde iadesine, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 17/04/2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
E. UZUNER	Y. Z. AKSOY	Z. TURANLI	A. TUNCAL	Ş. KELEŞ

T.C.
YARGITAY
12. Hukuk Dairesi

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI

ESAS NO : 2013/10605
KARAR NO : 2013/19613

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizden tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Muharrem Terzi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

Alacaklı tarafından borçlular hakkında çeklere dayalı olarak kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla icra takibine girildiği, aynı çeklerle ilgili olarak alınan ihtiyati haciz kararı uyarınca alacaklının gösterdiği adreste haciz işlemi yapılmak istendiğinde icra müdürlüğüne adreste 3. kişinin olduğu ve 3. kişi vekilinin beyanlarının haciz tutanağına geçirilmek suretiyle haciz işleminin gerçekleştirilmediği anlaşılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 79/1 maddesi gereğince, İcra Dairesinin, haciz talebinden itibaren en geç 3 gün içinde haczi yapması gerekir. Yine Aynı Kanunun 85/1 maddesi gereğince, İcra Müdürlüğüne, borçlunun kendi yedinde veya üçüncü şahısta bulunan menkul malları ile gayrimenkullerinden ve alacak ve haklarından alacaklının ana para, faiz ve masraflar da dahil olmak üzere bütünü alacaklarına yetecek miktarı, haczedilecektir. (HGK. nun 10.06.2009 tarih, 12-213/244 sayılı kararı)

Buna göre kural olarak icra müdürünün haciz talebini yerine getirme konusunda herhangi bir taktir yetkisi bulunmadığının kabulü gerekir. Ancak kural bu olmakla birlikte, İİK. nun 82.maddesine 02.07.2012 tarih ve 6352 sayılı Kanun'un 16.maddesi ile eklenen son fıkra da yer alan "İcra memuru, haczi talep edilen mal veya hakların haczinin caiz olup olmadığını değerlendirir ve talebin kabulüne veya reddine karar verir." Düzenlemesi karşısında, icra memurunu haczi talep edilen malın bu madde uyarınca haczinin kabil olup olmadığını değerlendirerek, bu doğrultuda haciz talebini yerine getirip getirmeme konusunda taktir yetkisi vardır.

Görüldüğü gibi burada tanınan taktir yetkisi, İİK. nun 82.maddesi kapsamında malın haczi kabil olup olmadığı ile sınırlı olup, icra müdürünün bunun dışında, haciz istenen taşınırın 3. kişiye ait olduğu gerekçesiyle haciz talebini reddetme yetkisi yoktur. Böyle bir durumda yapılması gereken iş, 3.kişinin istihkak iddiasının tutanağına geçirilip İİK. nun 97 ve 99. maddeleri uyarınca istihkak prosedürünü işletmektir.

ESAS NO : 2013/10605
KARAR NO : 2013/19613

O halde mahkemece alacaklının şikayetinin kabulü yerine yazılı gerekçe ile reddi yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ : Alacaklının temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK 366 ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca (BOZULMASINA), ilatın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 28/05/2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
E. UZUNER	S. ATALAY	A. DOĞAN	Z. TURANLI	A. TUNCAL

L.B.